

С а д р ж а ј:

Синиша Ковачевић – [Јанез](#)

Драма Јанез Синише Ковачевића, написана је у сусрет једној новој години, као симбол напуштања чемерних и горких осећања и догађаја, али и надања које буде слепоноћни откуцаји. Ипак, писац зна да се никаквом чаролијом, па ни новогодишњом, ствари не мењају. Међутим, драма, са призвуком југоносталгије, пре свега је одраз личних снажних емоција које илуструје кроз судбине избегличке породице Јанеза Крањца. Тешка и јака животна драма пуна је препознавања и поистовећивања са јунацима који непрестано лутају у својим несрећама, утапају се све дубље у црнило и жаљење себе самих. Животи шесточлане породице Крањц, затим Конобара, Родољуба и Потпуковника, као појединачне, представљају део породичне и националне трагедије. Драма је насловљена Јанезом, стубом породице, симболом патриотизма старе Југославије, патријархалног строгог али емотивног оца, као јединог који је свестан своје припадности и порекла. Породица Крањц, са оцем заставником на челу, била је везана за читаву Југославију, чијим је распадом, свако од њених чланова, изгубио сопствену припадност. Због тога је и прихватање постојећег поретка ствари – различито: Ристана, одана мајка и супруга, бежи у депресивну психозу и своју смрт види као једино решење; близнакиње – мајчини охридски бисери неразумљивим језиком граде сопствени свет; син Горазд, сматрајући себе сином издајника, мења идентитет из ината према оцу кога оптужује за личне комплексе и, постајући дорћолски мафијаш, ствара илузију припадности; Татјана, трудна млада удовица можда једина има шансе да опстане у реалном свету, посвећујући се детету и

послу; иако јој отац каже да се видик завршава у ноћима које су црње од дана, она се не предаје и не окончава свој живот насилно као мајка, не изазива судбину као брат, не бежи у аутизам као близнакиње или алкохол као отац... [>>> види поговор](#)

Вера Црвенчанин – [Човече не љути се](#)

Искористивши позоришни свет као полигон за своју игру, Вера Црвенчанин психолошки врло прецизно осликава пријатељства, љубави, спремност на давање и пружање емоција, одрицање, али првенствено – међусобно разумевање. Бојана, главна јунакиња, глумица на психијатријском лечењу, истовремено је и наратор који нас, попут филмске приче, води кроз разна места, времена и лична животна преиспитивања. Живећи и радећи у свету лажних односа и од сујете оболелих људи, она једина има шансу за излечењем. Свет око ње не може да се суочи са сопственим емоцијама и проблемима, зато њену болест злоупотребљавају за освајање животних или професионалних позиција. Туђу љубав схватају као креативну снагу, хране се туђом енергијом, емоцијама, падом, узгајајући сујету ако неизоставни одбрамбени механизам за лична незадовољства и неостварења. Заједничка особина Лекара и Бојане јесте што се баве сецирањем човекове психе али на различитим начинима. Асоцирајући на неку врсту провокативне забаве, наслов и указује на извесну игрицу ауторке према конструкцији читаве приче. Она се, сходно свом основном позиву редитеља, у улози писца слободно поиграва са местом и временом у комаду; чак један од јунака – Лекар – постаје део публике, увлачећи нас на сцену и њега у публику. Светлосни ефекти, паралелно одигравање више сцена, на изглед по мало шизофрени дијалози – заправо монолози које се повремено стапају у дијалог – показују изванредну вештину вођења, по конструкцији изузетно сложене, приче... [>>> види поговор](#)

Миодраг Ћурђевић – [Дуг из Баден-Бадена](#) – драма у два дела

Остарела супруга Достојевског, Ана Григорјевна Достојевска, као наратор води нас кроз период од око педесетак година. Она је заправо пишчева продужена рука која бележи узбудљиву, шармантну, језички стилизовану и духовиту оду великим руским ствараоцима. Ћурђевић не дели своју драму на сцене, већ се слике врло вешто филмски смењују, вођене гласом и записом наратора. Зато, нејединства времена и места нису сметња да се следи ток збивања. У помодном летовалишту, одмаралишту и забавишту половине прошлог века, Баден-Бадену, срећу се Достојевски, Тургењев и Гончаров. Кроз fine сујетне стваралачке перипетије, литерарна надметања, снажна етичка питања, ствара се слика о карактерима ових врхунских руских писаца, али првенствено о вредностима уметника. Основни сукоб између Тургењева и Достојевског се разрешава тек пред крај драме. Миодраг Ћурђевић нас врло вешто води кроз њихове на изглед једноставне, а заправо замршене односе, уплићући свету болест Достојевског због које не можемо да разлучимо јаву од сна, истину од лажи. Међутим, из обе перспективе – Достојевског и Тургењева – њихов сукоб изгледа истинит и уверљив. Коцкарски дуг од педесет талира, који је у првом плану, покреће лавину много дубљих неспоразума, односно одмеравања уметничких снага два литерарна генија... [>>> види поговор](#)

Рајко Ђурђевић – [Косовска хроника](#)

Потресна и суморна драма о проклетој земљи и вечитој борби за истином, током дугог временског периода који обухвата, показује да се ствари много не мењају; да се увек постављају иста етичка питања, да постоје вера и нада у истину. До детаља описујући атмосферу у уводној дидаскалији (у прошлом времену) писац ствара контраст између окупљене породице око трпезе на Бадње вече и тешке, горке судбине која лебди као злослутни облак над њима.

Пролазећи кроз разне животне и идеолошке фазе, српске и шиптарске породице се боре за опстанак на истој земљи, да би на крају Даница закукала над родном грудом на којој су јој остала само гробља најмилијих. Косовска хроника је пуна снажних и искрених емотивних превирања, борбе за опстанак и истину; она је, поред своје несумњиве литерарне вредности, и историјска белешка која би се, нажалост, могла поново исписивати, која притом представља и универзалну хронику сваке битке за егзистенцију, у којој људи остају у дубини својих душа, свесни припадности.

Драган Алексић – [Мала српска комедија](#) – комедија у два дела

Духовити наслов драме Драгана Алексића, интригантно делује на чула читаоца – Мала српска комедија изазива радозналост и безброј асоцијација о савременим проблемима. Упркос претпоставкама о значењу мале српске комедије, писац нам пружа драму која по теми – преварених супружника – није ангажована, али јесте увек актуелна. Алексић ју је са толико врцавог духа и шарма испреплитао, да се, што прича више одмиче, не могу ни претпоставити чести обтри међу супружницима, и љубавницима. Два љубавна, односно брачна, пара из сопствених лажи долазе у матиране позиције, из којих личне кривице трансформишу у оштре нападе и снажне одбрамбене механизме оптуживања. Они су истовремено и кривци и преварени, у подједнако непријатној ситуацији којој не знају решење. Честе промене у мишљењима и одлукама, условљене су различитим искуствима са истим особама. Драган Алексић на почетку драме своје јунаке назива бројчано – Први Муж и Друга Жена, чиме уноси забуну – да ли је то њен први муж, а она његова друга жена... Убрзо, ствар постаје јасна да су у питању два брачна пара која се међу собом тајно љубавишу. Ухваћени на делу, покушавају да истерају тзв. позитивну нулу, мада је свима јасно да неког споразумног решења нема, тако да из безизлазности, неко од јунака, осећајући се више повређеним него кривим, окрене дијалог у нови напад... [>> види поговор](#)

Александра Милошевић - [Поговор](#)

-- о о О о о --

Едиција Савремена српска драма КЊИГА 7

Издавачи: МУЗЕЈ ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ СРБИЈЕ; УДРУЖЕЊЕ ДРАМСКИХ ПИСАЦА СРБИЈЕ 11000 Београд, Господар Јевремова 19 и ЗАВОД ЗА ПРОУЧАВАЊЕ КУЛТУРНОГ РАЗВИТКА 11000 Београд, Риге од Фере 4, aprokul@infosky.net

[Z](#)

www.drama.org.rs

udraps@gmail.com

Главни и одговорни уредник, Миодраг Ђукић

Уредник, Момчило Ковачевић

Редакција: Душан Ч. Јовановић, Миладин Шеварлић, Жељко Хубач, Радомир Путник, Драган Томић, Владимир Ђурић Ђура, Драгана Абрамковић

Коректура - Жељко Хубач

Ликовно и техничко решење, Ново Чогурић